

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/162/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114208138
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114208138.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: COFIDIS, a.s., so sídlom v Bratislave, Suché mýto 1, IČO: 36 816 337, zastúpený Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Bárdošova 2/A, IČO: 36 866 881, proti žalovanej: Q. C., bytom U. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom v Chorvátskom Grobe, Nám. Josipa Andriča č. 1, IČO: 42 264 154, o zaplatenie 455,26 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29C/135/2014-39 zo dňa 4.7.2014, jednomyseľne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvého stupňa.

Nepriznáva žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania.

Určuje, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, ročnej úrokovej sadzby, výšky splátok, úrokov a poplatkov vo všeobecných obchodných podmienkach, sadzobníku poplatkov a príloh zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu a náhradu trov konania účastníkom a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal. V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 21.3.2014 domáhal toho, aby žalovaná bola zaviazaná zaplatiť mu sumu 455,26 eur z titulu nesplateného spotrebiteľského úveru.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého dňa 10.4.2008 žalobca uzatvoril v zmysle bodu 1 všeobecných obchodných podmienok na predtlačenom formulári so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere č. 7012694 s uvedením úverového limitu 20.000,- Sk, úrokovej sadzby 2,14 % mesačne, s tým, že RPMN sa určuje podľa čl. 5.4 všeobecných obchodných podmienok. Zároveň súčasťou úverovej zmluvy bol údaj, že pre úverový limit nad 60.000,- Sk je minimálna mesačná splátka 3,995 % z úverového limitu. Podľa čl. 1.3.8, minimálna splátka úveru je fixná minimálna suma určená veriteľom v nadväznosti na výšku úverového limitu, ktorú je dlžník povinný pravidelne mesačne v dobe jej splatnosti platiť veriteľovi ako splátku úveru. Podľa bodu 2.1 všeobecných obchodných podmienok, sa veriteľ zaväzuje na žiadosť klienta za predpokladu splnenia podmienok poskytnutia úveru podľa všeobecných obchodných podmienok a zmluvy o úvere poskytnúť klientovi peňažné prostriedky až do výšky dohodnutého úverového limitu a klient sa zaväzuje takto poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vrátiť spolu s úrokmi z úveru a prípadnými poplatkami spojené s poskytnutím a správou úveru. Návrh zmluvy o úvere predkladá veriteľ klientovi tak, že ho zašle na adresu dlžníka, ktorú uviedol pri žiadosti o úver (bod 2.2 všeobecných obchodných podmienok). Podľa bodu 2.6 všeobecných

obchodných podmienok, zmluva o úvere vzniká doručením riadne akceptovaného návrhu zmluvy o úvere podpísaného klientom veriteľovi, spoločne s potrebnými dokladmi, doručením písomného oznámenia klientovi o tom, že upravený návrh zmluvy o úvere, v ktorom klient vykonal zmeny, alebo ak doklady nasvedčovali o iných údajoch bol veriteľom akceptovaný, alebo prevedením požadovanej výšky úveru na bankový účet klienta. Podľa bodu 3.1 všeobecných obchodných podmienok, ak bola riadne uzavretá zmluva o úvere a splnená odkladacia podmienka poskytnutia úveru, poskytne veriteľ klientovi úver do výšky uvedenej v zmluve o úvere na základe žiadosti klienta o čerpanie úveru. Prvé čerpanie úveru poskytne veriteľ vo výške uvedenej v zmluve o úvere formou prevodu peňažných prostriedkov klientovi na určený bankový účet s tým, že minimálna čiastka prvého čerpania musí byť 300,- Sk. Podľa bodu 4.1 všeobecných obchodných podmienok, je klient povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver v súlade so zmluvou o úvere, predovšetkým je povinný platiť minimálne splátky úveru riadne a včas, inak môže veriteľ v súlade s čl. 8.4 týchto všeobecných obchodných podmienok vyhlásiť úver za okamžite splatný. Podľa bodu 4.4 všeobecných obchodných podmienok minimálna splátka úveru je splatná mesačne každý kalendárny mesiac, a to najneskôr do 15. dňa v mesiaci, za ktorý sa minimálna splátka úveru platí. Prvá minimálna splátka úveru je splatná do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu úveru klientom. Podľa bodu 5.1 všeobecných obchodných podmienok, úver je úročený a klient sa zaväzuje okrem istiny platiť veriteľovi úroky z úveru. Okrem toho sa klient zaväzuje platiť poplatky veriteľa súvisiace s poskytovaním úveru a jeho splácaním a tiež sankcie spojené s porušením povinnosti podľa zmluvy o úvere. Z predloženého výpisu úverového účtu vyplynulo, že žalovaná čerpala úverový rámec výberom hotovosti z bankomatu v celkovej výške 1.416,88 eur a realizovala úhrady v celkovej výške 1.653,83 eur. Ďalej súd citoval ustanovenie § 4 ods. 1 až 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere, ďalej ustanovenie § 4 ods. 4 až 7 uvedeného zákona s tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 70126924, na základe ktorej žalobca v prospech žalovanej poskytol úverový limit vo výške 20.000,- Sk, ktorý sa podľa zmluvy zaviazala splácať pri úrokovej sadzbe 2,14 % mesačne, vo výške tzv. minimálnej mesačnej splátky uvedenej vo všeobecných obchodných podmienkach vždy k 15. dňu v mesiaci s uvedením, že RPMN sa určuje podľa čl. 5.4 všeobecných obchodných podmienok. Z platobnej histórie, ako aj z prehľadu transakcií vyplynulo, že žalovaná využila poskytnutý úverový rámec v celkovej sume 1.416,88 eur a realizovala úhrady v celkovej výške 1.653,83 eur. Úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odmenu za užívanie takto poskytnutej sumy a v danom prípade súd poukázal na ustanovenie § 53 ods. 6 OZ, v zmysle ktorého, v prípade ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, ale nejde o spotrebiteľský úver, podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa v čase uzatvorenia zmluvy. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky dojednané v zmluvách o spotrebiteľských úveroch sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podľa názoru súdu podstatne presahuje obvyklú úrokovú mieru v dobe dojednania, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými najmä bankami pri poskytovaní úverov. V prejednávanej veci súd mal za preukázané, že úroky dojednané v predmetnej spotrebiteľskej zmluve vo výške 2,14 % mesačne, čo v ročnom vyjadrení predstavuje 25,68 %, túto obvyklú mieru podstatným spôsobom neprevyšujú, keďže boli dohodnuté vo výške cca dvojnásobku priemernej úrokovej sadzby pri úveroch poskytovaných bankami v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Na základe uvedených skutočností preto súd dospel k záveru, že výška úrokovej sadzby prejednávanej zmluvy podstatným spôsobom neprevyšuje obvyklú mieru úrokov pri úveroch poskytovaných komerčnými bankami v čase jej uzatvorenia, a teda nejde o zmluvné dojednanie, ktoré by odporovalo ust. § 39 OZ. V zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať podľa písm. i), j), k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úroku a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver s tým, že pokiaľ spotrebiteľský úver tieto náležitosti neobsahuje, v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 citovaného zákona, sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z predloženého rovnopisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej so žalovanou mal súd za preukázané, že táto neobsahuje vyššie uvedené podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko neobsahuje výšku splátok úveru so špecifikáciou, v akom rozsahu tá ktorá mesačná splátka zahŕňa v sebe úhradu istiny, výšku uplatneného úroku, ako aj poplatkov požadovaných žalobcom, ročnú percentuálnu mieru nákladov, ako aj priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov. V

prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda žalovanej vzniká iba povinnosť zaplatiť istinu poskytnutého úveru. Keďže žalovaná z poskytnutého úverového rámca čerpala sumu v celkovej výške 1.416,88 eur a realizovala úhrady vo výške 1.653,83 eur, teda v sume vyššej ako hodnota čerpaných peňažných prostriedkov, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že súd náhradu trov konania účastníkom ako aj vedľajšiemu účastníkovi nepriznal, keďže žalobca bol v konaní neúspešný a úspešná žalovaná ako aj vedľajší účastník na jej strane vystupujúci trovy v konaní nemali.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol tento zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, súčasne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie podal z dôvodu ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) a § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., teda z dôvodu, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým záverom, a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca poukázal na skutočnosť, zmluva o úvere bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a ustanoveniami Obchodného zákonníka. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z VOP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzavretej zmluvy o úvere čl. 1.3.1, podľa ktorého zmluva o úvere je zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi veriteľom a klientom v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a Obchodného zákonníka. Ďalej sa v predmetnej zmluve uvádza, že žalovaná zobrala na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o úvere sú VOP žalobcu, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere a prílohy 1 až 4 a potvrdila, že sa s nimi riadne oboznámila, považuje ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaná. V tejto súvislosti žalobca poukázal na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka s tým, že zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody. Ďalej v tejto súvislosti poukázal aj na ustanovenie § 273 Obchodného zákonníka, podľa ktorého časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami, alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe, alebo k návrhu priložené. Táto zákonom stanovená podmienka bola splnená, keďže všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru sú vytlačené na druhej strane zmluvy o revolvingovom úvere a tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, spolu s formulárom o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca mal za to, že žalovanú dostatočne upozornil na nevyhnutnosť preštudovania si nielen zmluvy o úvere, ale aj jej neoddeliteľných súčastí. Žalobca mal za to, že jeho nárok na zaplatenie sumy vo výške 455,26 eur, pozostávajúcej z úveru vo výške 455,26 eur uplatnenej v návrhu na začatie konania, je plne dôvodný a preukázaný. Žalobca má za to, že uzavretá zmluva o revolvingovom úvere spĺňa všetky náležitosti uvedené v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na základe čoho žalobca považuje záver súdu o tom, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov za nedôvodný. Súd tento záver odôvodnil tým, že zmluva neobsahuje údaj o výške splátok so špecifikáciou v akom rozsahu tá ktorá splátka zahŕňa v sebe úhradu istiny, úroku, ako aj poplatkov požadovaných žalobcom, ročnú percentuálnu mieru nákladov, ako aj priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery. V zmluve je upravené, že priemerná ročná percentuálna miera nákladov sa určuje podľa čl. 5 bod 4 všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Žalobca uvádza výšku RPMN v prílohe č. 4, ktorou je formulár o zmluvných podmienkach, ktorý je taktiež neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere a ktorý výslovne zakotvuje, že ročná percentuálna miera nákladov, vyplývajúca z návrhu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je vo výške 29 %. V predmetnej zmluve o úvere sú uvedené všetky náležitosti v zmysle ustanovenia § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. pre prípad, že ak nie je možné určiť RPMN, a to informáciou o úverovom limite, ak je stanovený v ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená. S poukazom na vyššie uvedené má za to, že zmluva spĺňa náležitosti týkajúce sa RPMN stanovené zákonom. Zmluva obsahuje aj údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a v tejto súvislosti poukázal na čl. 4 bod 1 VOP, na čl. 1 bod 3.8 VOP, na prílohu č. 4, na čl. 4 bod 4 VOP a prílohu č. 3 a tiež sadzobník poplatkov. S poukazom na ustanovenie § 273 Obchodného zákonníka sa žalobca domnieva, že všeobecné obchodné podmienky je potrebné rešpektovať ako súčasť zmluvy a nepovažuje za rozpor so zákonom, ak niektoré údaje uvedené v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 258/2011 Z.z. o spotrebiteľských úveroch nie sú uvedené priamo vo formulári zmluvy, ale sú uvedené v neoddeliteľných súčiastiach zmluvy. Žalobca sa domnieva, že v rozpore s uvedeným ustanovením, na základe čoho by bolo možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov,

by bolo, ak by tieto údaje neboli uvedené vôbec. S poukazom na uvedené preto žalobca považuje záver súdu o bezúročnosti úveru o spotrebiteľskom úvere súdom za príliš formalistický, čím prakticky žalobcovi odoprel právo na zaplatenie poskytnutého úveru spolu s úrokom a poplatkami spojenými s jeho poskytnutím. Pokiaľ išlo o údaj o priemernej hodnote RPMN poukázal žalobca na to, že v čase uzavretia zmluvy, t.j. 10.4.2008, nemohla reálne podľa zákona obsahovať náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko uvedený údaj o priemernej hodnote RPMN v zmysle § 7a ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch bol zverejnený až dňa 30.6.2008.

Žalovaná, ani vedľajší účastník sa na odvolanie žalobcu nevyjadrili.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku a na zdôraznenie správnosti poukazuje na tieto ďalšie dôvody:

V spotrebiteľských zmluvách podstatné náležitosti tak, ako sú vymedzené v ustanovení § 4, musia byť uvedené priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá má mať písomnú formu. Ak teda podstatné náležitosti vymedzené v ustanovení § 4 ods. 2 písm. i), j), k) sa uvádzajú vo všeobecných obchodných podmienkach, potom nemožno túto okolnosť hodnotiť ináč ako tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje, a teda je podľa § 4 ods. 3 zmluvou o úvere, ktorý sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Takéto náležitosti nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale musia byť uvedené priamo v spotrebiteľskej úverovej zmluve. To znamená na listine, na ktorej spotrebiteľ pripojuje svoj podpis. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť hlavne na to, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nesmú slúžiť na to, aby do nich v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malými písmenami písanej forme dodávateľ ukryl dojednanie, ktoré môžu byť pre spotrebiteľa také, že sa predpokladá, že jeho pozornosti uniknú. Pokiaľ, teda i napriek tomu, sa dodávateľ nespráva v právnom vzťahu poctivo, potom takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že fakticky je pri tom zmluvná sloboda spotrebiteľa pri určovaní, ktoré dojednanie bude uvedené zmluve a ktoré vo všeobecných podmienkach len zdanlivá, lebo obe listiny vo formulárovej podobe pripravuje dodávateľ a vzhľadom na nepomer vo vyjednávacej sile dodávateľa a spotrebiteľa je na prvý pohľad zrejmé, že sa spotrebiteľ len ťažko môže domôcť zmeny predom pripravených zmluvných dojednaní. Súd prvého stupňa tu zohľadnil ústavný aspekt materiálnej rovnosti medzi spotrebiteľom a dodávateľom prejavujúci sa v rovine podústavného práva ako ochrana spotrebiteľa, princípy dôvery a poctivosti v zmluvných vzťahoch, a preto správne žalobu zamietol.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny s tým, že súčasne určil, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i), j) k) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, ročnej úrokovej sadzby, výšky splátok, úrokov a poplatkov vo všeobecných obchodných podmienkach, sadzobníku poplatkov a príloh zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovanou sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V odvolacom konaní žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi trovy nevznikli, preto im ich náhrada priznaná nebola.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.